

Direktiv för Bredbandsforums arbetsgrupp *Avtal som verktyg för samverkan*

Bakgrund

På både lokal och regional nivå används idag avtal i olika former som verktyg för att bestämma upplägg och målsättningar för samverkan kring bredbandsutbyggnad. Dessa kallas oftast för ”samverkansavtal”, ”intensionsavtal” eller ”avsiktsförklaringar”, och tecknas av olika konstellationer av offentliga och privata aktörer runt om i landet, med varierande grad av formellt åtagande från de inblandade. Exempelvis ingår ofta en gemensam ambition om hur många hushåll och företag som ska erbjudas anslutning – samt till vilket pris – i ett samverkansavtal som tecknas mellan en kommun eller en region och en privat bredbandsoperatör. Klart är att det finns en stor potential i avtalen som en pådrivande faktor till samverkan kring bredbandsutbyggnad, men att det är oklart hur avtalen tillämpas samt vilka effekter de ger. En större kunskap om detta har efterfrågats av aktörerna i Bredbandsforum.

I en tidigare arbetsgrupp inom ramen för Bredbandsforum, Landsbygdsgruppen¹, genomfördes en mindre förstudie² över hur samverkansavtal mellan kommuner och marknadsaktörer hanterar frågor om bredbandsutbyggnad på landsbygden. Förstudien resulterade i ett diskussionsunderlag som visar att samverkansavtal i vissa fall kan vara en bra grund för bredbandsutbyggnad, men att det finns en stor variation i utformningen av avtalen, liksom i det upplevda utfallet.

Bredbandsforums kansli kan efter diskussioner med de regionala bredbandskoordinatorerna konstatera att en stor del av Sveriges kommuner med varierande resultat har slutit någon typ av avtal med bredbandsaktörer. Dessa avtal behandlar främst frågor om utbyggnad av fast bredbandsinfrastruktur och det finns idag ingen samlad information huruvida andra målsättningar kan ingå i dessa dokument, exempelvis skrivningar om regeringens mål för mobilt bredband i hela landet. Andra aspekter som skulle kunna hanteras i denna typ av avtal är exempelvis robusthet och redundans, eller hantering av efteranslutningar till fibernätet.

Arbetsgruppens syfte och uppdrag

Arbetsgruppen har till uppgift att öka kunskapen om vilken roll avtal i allmänhet och olika typer av avtal, kan spela som verktyg för samverkan kring bredbandsutbyggnad och vad de har betytt eller kan betyda för olika parter och för marknadssituationen.

Fokus för arbetsgruppen är att utifrån erfarenheter av tidigare och pågående samverkansavtal mellan olika aktörer, undersöka vilken effekt olika typer av avtal kan ge på utbyggnadstakten, belysa om avtal av olika slag kan fungera som verktyg för att bidra till ökad tydlighet gällande roll- och ansvarsfördelning, samt bidra med underlag

¹ <https://bredbandsforum.se/media/1164/2018-landsbygdsgruppen-slutrapport.pdf>

² Landsbygdsgruppen – slutrapport – bilagor 1-6

för eventuella framtida samverkansavtal i syfte att främja utbyggnaden av framtids-säker bredbandsinfrastruktur.

Av särskilt intresse är frågan om hur olika typer av avtal kan främja möjligheterna till bredbandsutbyggnad i områden där möjligheterna till kommersiell bredbandsutbyggnad är sämre. Av särskilt intresse är även frågan om denna typ av avtal också kan användas för att främja regeringens bredbandsmål om mobilitet – att år 2023 bör hela Sverige ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet.

Med detta som utgångspunkt ska arbetsgruppen:

- Beskriva/resonera under vilka förutsättningar samverkansavtal kan vara särskilt effektiva för att främja bredbandsutbyggnad
- Beskriva hur processen att ta fram samverkansavtal kan utformas och följas upp för att ge så stor genomslagskraft som möjligt.
- Beskriva hur samverkansavtalens syfte och innehåll bäst kan bidra till ökad bredbandsutbyggnad.
- Undersöka om det finns behov av ökad likformighet avseende samverkansavtal i syfte att öka deras effektivitet att bidra till bredbandsutbyggnaden.
- Hitta och beskriva goda exempel på samverkansavtal som gett god effekt och processer för att ta fram dessa.

Uppdragets genomförande

Bemanning och resurser

Ordförande för arbetsgruppen utses av Bredbandsforums styrgrupp efter förslag från kansliet. Ordföranden får i uppdrag att leda arbetet och ansvarar för att utfallet av gruppens arbete kommuniceras och återrapporteras till Bredbandsforums styrgrupp. Ordföranden ansvarar vidare för arbetsgruppens bemanning och organisation.

Arbetet bör organiseras så att arbetsgruppsdeltagarna aktivt bidrar till gruppens arbete.

Bredbandsforums kansli bistår ordföranden och arbetsgruppen med förslag till bemanning vid uppstart samt projektledning och annat stöd i det löpande arbetet.

Kommunikation

Kommunikation från gruppen hanteras primärt av gruppens ordförande, som därmed är arbetsgruppens officiella talesperson. Det är emellertid fritt för enskilda ledamöter i gruppen att svara på frågor och diskutera arbetet med externa aktörer, inklusive media, så länge det tydligt framhålls att arbetet är pågående.

Avstämning

Arbetsgruppens ordförande ska löpande vid styrgruppsmöten rapportera hur arbetet fortskrider och uppnådda resultat.

Start- och sluttid

Arbetsgruppen ska starta och avsluta sitt arbete i enlighet med kommande beslut i Bredbandsforums styrgrupp. Arbetsgruppen ska redovisa arbetet i form av en slutrapport som beskriver hur gruppen arbetat, vägval som gjorts och arbetsgruppens resultat. Resultatet av arbetet ska redovisas till Bredbandsforums styrgrupp.